

Tacikistan Cumhuriyeti
Eğitim ve Bilim Bakanlığı

Bölgesel Bakanlar Konferansı

**“Tüm Çocukların Kaliteli Eğitim Kapsamına Alınması
– Eğitimde Eşitsizliklerin Giderilmesi”**

***Oturum 10.1: “Erken Öğrenme Hizmetlerine erişimin
Yaygınlaştırılması”***

**Mr. Aliev Abdujabor
İstanbul, Türkiye
Aralık 2013**

- **Devlete ait 509 okul öncesi kurum** kentsel yerleşimlerdeki okul öncesi çağ çocuklarının ancak **%10**'una hizmet verebilmektedir;
- Özellikle **yoksul** ve durumu iyi olmayan çocuklar için **erişim** maliyet açısından çok güçtür;
- Tacikistan'daki çocukların çoğu başarı için gerekli becerileri edinmeden 7 yaşında okula başlamaktadır;
- 2009 yılında yapılan okula hazırlıkla ilgili bir araştırma 6 yaşındaki çocukların okuma, yazma ve sayısal becerilerinin düşük düzeyde olduğunu göstermiştir.

Tacikistan Cumhuriyeti
Eğitim ve Bilim Bakanlığı

ALTERNATİF EÇE MODELLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

- Eğitim Bakanlığı, UNICEF-Tacikistan ve Ağa Han Vakfı'nın desteğiyle alternatif okul temelli erken çocuk eğitimi (EÇE) modelleri geliőtirmiş, değerlendirmiş, maliyet hesabı yapmış ve devreye sokmuştur;
- 2010 yılında UNICEF tarafından düzenlenen bir teknik planlama çalıştayı, başlıca aktörlerin program parametreleri üzerinde temel anlaşmaya varmalarıyla sonuçlanmıştır: ders saatleri, içerik, değişkenlik, personel oranları ve mekan dahil diğer hususlar.

- Ulusal Erken Öğrenme Gelişim Standartları (EÖGS) hazırlanıp benimsenmiştir ve halen EÇE müfredat ve programlarına kılavuzluk etmektedir;
- EÖGS temelli olup çocuk merkezli ve kapsayıcı bir yaklaşımı benimseyen EÇE müfredatı hazırlanarak benimsenmiştir;
- Metodolojik rehberlikle birlikte, çocuk merkezli etkili bir öğretmen yetiştirme paketi hazırlanmıştır;
- Okul öncesi çağıdaki çocuklar için gelişimsel ve kültürel açılardan uygun okuma materyalleri hazırlanmıştır.

Tacikistan Cumhuriyeti
Eğitim ve Bilim Bakanlığı

EÇE MODELİNE GENEL BAKIŞ

Program	Çerçeve sorular	Okul temelli EÇE grubu (Alternatif model)
Personel	Öğretmen/öğrenci oranı	1:25
Müfredat	Resmi kabul	Evet, 4-7 yaş grubu çocuklar için Resmi Erken Dönem Çocuk Eğitimi Müfredatı
	Ders programı	Haftada 5 gün, günde üç saat, yıl boyunca
Kayıt	Hedef grup	Ağırlıklı olarak 6 yaşındakiler olmak üzere 4-6 yaş grubu
Finansman	Sermaye gideri	3.400 USD (mefruşat, öğretim ve öğrenim materyalleri)
	Ebeveynlerin ödedikleri	Toplam 16 USD (ortalama/aylık) Bunda 5 USD – sürekli giderler, 1 USD ise güç durumdaki çocuklara yardım

Tacikistan Cumhuriyeti
Eğitim ve Bilim Bakanlığı

EÇE POLİTİKA ÇERÇEVESİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ

- Eğitim Yasası (1993 yılında kabul edildikten sonra 1994, 1995, 1996, 1997, 2003, 2004 ve 2013 yıllarında değiştirilerek yeniden yayınlanmıştır;
- Erken Dönem Çocuk Eğitimi ve Bakımı (EĞEB) Yasası Kasım 2013'te Mecliste kabul edilmiştir).
- Okul Öncesi Eğitimi Geliştirme Devlet Programı 2006-2010 (Yönetmelik #395) ve 2012-2016 (Yönetmelik #457);
- Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği (Karar #443: 2007);
- Devlet Okul Öncesi Eğitim Standartları (# 388, 2009);
- Ulusal Erken Öğrenim ve Gelişim Standartları (2010);
- Eğitimde Gelişme Ulusal Stratejisi,2020.

- Tacikistan'da 888 alternatif EÇE grubu 4-6 yaş grubundan yaklaşık 18.000 çocuğa hizmet veriyor ve alternatif model sayısı dinamik bir seyir içinde artıyor;
- GPE-4 2014 yılında ek 450 EÇE grubunu daha destekleyerek okul öncesi eğitimin yaygınlaşmasına katkıda bulunacak.

Tacikistan Cumhuriyeti
Eğitim ve Bilim Bakanlığı

GÜNDEMDEKİ GÖREVLER

- Bürokratik vergilendirme usulleri dahil olmak üzere mevcut kurallar ve düzenleme çerçevesi düşün maliyetli EÇE hizmetleri sunulmasını engellemektedir;
- Hizmet sunumundan sorumlu vasıflı personel olmayışı; öğretim ve öğrenim yardımcı materyallerinin yetersizliği; kimi EÇE kurumlarında maddi ve teknik temelin zayıflığı;
- Program girdi ve süreç standartları üzerinde henüz bir mutabakata varılmamıştır ve alternatif EÇE hizmetleri için İ/D çerçevesi henüz hazır değildir;
- Ülke ölçeğinde, çocuk gelişimi sonuçlarını ölçüp değerlendirecek mekanizmalar ve sistemler bulunmamaktadır;
- Eğitim Yönetimi Enformasyon Sistemleri (EYES) okul öncesi eğitim modülü içermemektedir ve EÇE/EÇG göstergeleri derlememektedir.

1. Politika ortamında iyileşme

Net bir düzenleyici çerçeve oluşturulması ve program standartlarının iyileştirilmesi (girdi ve süreç)

Öğrenim sonuçlarının ve bütüncül okurla hazırlık durumunun izlenip değerlendirilmesi için kapsamlı bir İ/D çerçevesinin ve araçlarının geliştirilmesi

Öğretmenler için etkili bir mesleki gelişim sistemi ile öğretmenler tarafından kabul görüp desteklenecek bir performans yönetim ve izleme sisteminin geliştirilip güçlendirilmesi

2. EÇE hizmetlerinin yaygınlaştırılması

EÇE modellerinin maliyet açısından makullük ve eşit erişim ilkeleri temelinde yaygınlaştırılması

En marjinal konumda olanlar ve engelliler dahil tüm çocukların EÇE imkanlarından yararlanmasını sağlayacak kapsayıcı bir ortam oluşturulması

EÇE kavramlarını ülke ölçeğinde yaygınlaştırmak ve kapsamı genişletmek için okul öncesi çağıdaki çocuklara yönelik bir animasyon TV programı hazırlanması

Tacikistan Cumhuriyeti
Eğitim ve Bilim Bakanlığı

İRTİBAT BİLGİLERİ

Tacikistan Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanlığı

Adres: Nisormuhammad, 13a, Duşanbe

Web sayfası: www.maorif.tj

Tel: +992 918297448